

INFORMATOR SAMORZĄDOWY

BIULETYN URZĘDU MIASTA I GMINY SOBÓTKA

*Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
życzymy mieszkańcom Gminy Sobótka wewnętrznego spokoju,
wytrwałości oraz błogosławieństwa Bożego.
Niech ten najpiękniejszy czas napętni wszystkich radością, ciepłem i życzliwością,
a nadchodzący Nowy Rok będzie pełen nadziei i spełnionych marzeń.*

*Stanisław Dobrowolski
Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka i pracownicy UMiG w Sobótce*

BOŻE NARODZENIE W PRZEDSZKOLU W SOBÓTCE

Rozmowa z Elżbietą Hrab
dyrektorką Przedszkola nr 1 w Sobótce

■ **Przed nami Boże Narodzenie.
To intensywny czas w Przedszkolu nr 1?**

Tak! Jest to czas radosnego oczekiwania na Święta Bożego Narodzenia w Przedszkolu, wypełniony przygotowaniami. W korytarzach i szatniach mamy wystroje świąteczne i zimowe, a piosenki i świąteczne melodie kolęd i pastorałek zapowiadają święta tworzą piękny nastrój. Przedszkolaki z wielkim zaangażowaniem wykonują prace plastyczne o tematyce mikołajkowej i świątecznej.

■ **Do przedszkola przychodzi
św. Mikołaj?**

Oczywiście, Wizyta świętego Mikołaja w naszym Przedszkolu, to jeden z najbardziej oczekiwanych przez dzieci dni w roku. Przygotowują się do niego starannie.

■ **Jak wygląda ten dzień?**

Wszystkie dzieci już od samego rana z wielką niecierpliwością spoglądają na drzwi, nasłuchują „Mikołajowych” dzwoneczków. Nasz gość zaczyna swoją wizytę od naszych najmłodszych. Dzieci z grupy 3-latków pierwszy raz będą witały Mikołaja w Przedszkolu. Maluszki zaśpiewają przygotowaną piosenkę i porozmawiają z Mikołajem i oczywiście zapewnią, że były bardzo grzeczne. Mikołaj wręczy każdemu dziecku wspaniały prezent i musi się pożegnać, ponieważ czekają na niego jeszcze dzieci w starszych grupach.

■ **Przedszkolaki czekają na Mikołaja,
przeżywają to?**

Wszystkie bardzo przeżywają to spotkanie. Na ich twarzach można zobaczyć niepewność, obawę, a nawet lęk. Trwa to jednak krótko. Zdjęcia zrobione z Mikołajem, będą wspaniałą pamiątką tego spotkania

■ **A choinka? Żywa czy sztuczna?**

W każdej sali jest choinka, zazwyczaj są one sztuczne jednak w jadalni króluje duże żywe drzewko. Każdego roku dzieci przynoszą ozdoby którymi przystrajają drzewko, a także same wykonują ozdoby z różnych materiałów plastycznych. A co najważniejsze, zdarza się, że pod drzewkiem dzieci znajdują prezenty. Są to często gry, klocki, puzzle, które sprawiają wiele radości i potem cały rok dzieci mogą się nimi cieszyć.

■ **Wspólna wigilia?**

Spotkania wigilijno-opłatkowe są tradycją w naszym Przedszkolu. Zazwyczaj grupy organizują takie spotkania wraz z rodzicami. Są to piękne, magiczne chwile w blasku świeczek i przy melodiach staropolskich kolęd i pastorałek często uświetnione występami dzieci. Takie podniosłe chwile nie tylko utrwalają dzieciom znajomość tradycji i zwyczajów świątecznych, lecz również, co najważniejsze wzmacniają bliskie i serdeczne relacje.

NASZE PRZEDSZKOLAKI

JAKOŚĆ POWIETRZA W GMINIE SOBÓTKA

Dyskusja o smogu powraca zawsze z początkiem sezonu grzewczego.

Powodem złej jakości powietrza w Polsce, jest głównie spalanie złej jakości paliw w domowych piecach, palenie odpadków oraz przestarzałe, niskosprawne piece, tzw. „kopciuchy” powodujące niską emisję. Dodatkowe przyczyny to niesprzyjające warunki pogodowe, np. bezwietrzne dni oraz wzmożony transport samochodowy.

Co to jest smog?

Smog – czyli mieszanka toksycznych zanieczyszczeń w powietrzu, według danych pomiarowych to problem faktyczny i stwierdzony w Polsce w wielu dużych

Dolnego Śląska funkcjonuje 27 stacji pomiarowych, natomiast w celu uzupełnienia informacji na obszarach, na których nie ma stacji pomiarowych, wykorzystywane są metody obliczeniowe – modelowanie jakości powietrza. Obliczenia takie wykonywane są również na wniosek dla Naszej Gminy, przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Wyniki modelowania na terenie Gminy Sobótka nie wykazały w latach ubiegłych przekroczeń obowiązujących norm jakości powietrza, niemniej jednak, w planach jest podejmowanie działań na rzecz ochrony powietrza, dalszej poprawy jego

Aktualnie Gmina Sobótka pracuje nad wdrożeniem pomocy w postaci dofinansowania wymiany pieców na przyjazne dla środowiska źródła ciepła, dla 61 nieruchomości, które zgłosiły chęć udziału w takim programie.

miastach jak i małych miasteczkach. Pomiary jakości powietrza wykonywane są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przy pomocy stałych stacji pomiarowych eksploatowanych w obszarach najwyższych stężeń. Na terenie

jakości i ograniczenia niskiej emisji w Naszej Gminie. Niska emisja, czyli zjawisko, którego nazwa pochodzi od niskich kominów – z domowych kotłów i kominków, wzrasta się w sezonie grzewczym nad miastem, wioskami i osiedlami,

a w powietrzu mieszają się szkodliwe dla zdrowia (m. in. układu oddechowego i krążeniowego) pyły zawieszone, węglowodory aromatyczne, benzen, benzo(a)piren, tlenki azotu, tlenek siarki i metale ciężkie. Długotrwałe przebywanie na powietrzu, w którym przekroczone są normy zanieczyszczeń może prowadzić do poważnych chorób, nowotworów i uszkodzenia wielu organów, a w konsekwencji przyczynić się może nawet do śmierci.

Nie pal śmieci!

Przypominamy również o zakazie palenia śmieci w domowych piecach. Dotyczy to nie tylko odpadów komunalnych, takich jak plastiki, odpadki gumowe czy reklamówki foliowe, ale zagrożeniem dla zdrowia własnego i całego otoczenia jest również palenie mebli, płyt i sklejek, ram

okiennych itp. Odpady te są impregnowane, bądź nasączone żywicami, bejcam i lakierami, które w wyniku spalania są bardzo toksyczne. Nie zaleca się również palenia odpadami węglowymi w domowych piecach – mułem i miałem węglowym z wysoką zawartością siarki, chloru czy popiołu. Najlepiej kupować paliwa u sprawdzonych sprzedawców, pytać o pochodzenie węgla i jego wilgotność. Źródłami ciepła, które nie pogarszają jakości powietrza są gaz, prąd, pompy ciepła, ciepło sieciowe i odnawialne źródła ciepła. Jeżeli jednak nie mamy możliwości zainstalowania takiego źródła u siebie w budynku, najlepiej wybrać kocioł 5 klasy, który emituje znacznie mniej zanieczyszczeń niż niskosprawny, złej jakości kocioł węglowy. Ograniczanie strat ciepła, a zatem zmniejszenie zużycia paliw do ogrzania domu, zapewni ocieplenie budynku oraz szczelne okna i drzwi. Wymogi co do stosowania lepszej jakości kotłów i paliw weszły w życie we wszystkich gminach za sprawą tzw. uchwały antysmogowej, którą w dniu 30.11.2018 r. przyjął Sejmik Wojewódzki, a złej jakości piece znikają mają ze sprzedaży już w przyszłym roku.

Dane prognoz dla Gminy oraz Województwa Dolnośląskiego, generowane codziennie, można śledzić za pomocą strony <https://powietrze.uni.wroc.pl/>. Dostępna jest również aplikacja Inspekcji Ochrony Środowiska na telefony z systemem Android, wyświetlająca dane z najbliższej stacji http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/content/mobile_app.

CZAD

Obudź czujność!

Zima i niższe temperatury sprawiają, że wkracamy na dobre w sezon grzewczy. I choć obecnie postęp technologiczny oferuje nowoczesne metody uzyskania ciepła, to nadal najpowszechniejsze jest spalanie węgla i gazu.

Skąd się bierze czad?

Czad – czyli tlenek węgla powstaje podczas niepełnego procesu spalania materiałów palnych, który zachodzi przy niewystarczającej ilości tlenu w atmosferze. Tlenek węgla jest bezwonny, bezbarwny i pozbawiony smaku TRUJĄCYM GAZEM, nie wyczuwalnym przez zmysły człowieka. **Co może być przyczyną powstania czadu w gospodarstwach domowych?** Przyczyna tkwi w postępowaniu człowieka: brak przeglądów kominarskich, nieszczelność przewodów kominowych, nieprawidłowo wykonane przewody kominowe, używanie niesprawnych lub niezgodnie z przeznaczeniem urządzeń grzewczych oraz niesprawność lub celowe zamykanie przewodów wentylacyjnych.

Dlaczego czad jest niebezpieczny?

Tlenek węgla blokuje dostęp tlenu do organizmu. Pierwszymi objawami oddziaływania czadu na organizm człowieka są min.: ból głowy, duszność, senność, złe samopoczucie. Następnie symptomy pogłębiają się. Występują zaburzenia świadomości, aż do jej utraty. Ciężkie zatrucia kończą się śmiercią.

Jak uniknąć zaccadzenia?

Należy przeprowadzać kontrole techniczne przewodów kominowych, syste-

matycznie je oczyszczać i sprawdzać ciąg powietrza. Piece i podgrzewacze wody, szczególnie gazowe trzeba użytkować zgodnie z instrukcją producenta. Powinno się często wietrzyć pomieszczenia, w którym odbywa się proces spalania – rozszczelnić trochę okna. **W trosce o własne bezpieczeństwo konieczne jest rozważenie zamontowania w domu czujnika tlenu węgla.**

Jak powinna wyglądać pierwsza pomoc?

Przede wszystkim nie bagatelizuj objawów. Jeśli jesteś w pomieszczeniu, w którym poczułeś się źle bądź któraś z osób znajdująca się w tym pomieszczeniu, bezzwłocznie należy je opuścić. Wycho- dząc otwórz okna i drzwi. Wezwij służby ratunkowe. Pogotowie Ratunkowe i Straż Pożarną. Jeśli jesteś świadkiem utraty przytomności przez osobę znajdującą się w pomieszczeniu, w którym pracuje spalinowe urządzenie grzewcze, wykonaj ewakuację tej osoby. Następnie: skontroluj czynności życiowe (przytomność i oddech); jeśli poszkodowany oddycha, ułóż go w pozycji bezpiecznej; jeśli jeszcze nie wezwałeś Pogotowia Ratunkowego – zrób to teraz tel. 112 lub 999; w sytuacji braku oddechu rozpocznij uciskanie mostka i sztuczne oddychanie.

Inwestycje w Gminie Sobótka w 2017

DROGI

W 2017 r. wykonaliśmy remonty cząstkowe nawierzchni dróg gminnych na terenie Gminy Sobótka masą mineralno-bitumiczną na gorąco na powierzchni 1500 m². Remonty obejmowały najbardziej uszkodzone drogi w Sobótce Zachodniej tj.: ul. M. Skłodowskiej-Curie, ul. R. Zmorskiego, ul. Browarnianą i ul. Osiedle Browarniane, Pl. ks. Bełcha (dworzec PKP), ul. Słowiańską oraz ul. Leśną w Kryształowicach i ul. Przysiółkową w Mirosławicach. Do końca roku 2017 gmina planuje wykonać jeszcze dodatkowo remonty na powierzchni 500 m². W okresie wiosennym wykonano prace remontowe na drogach gminnych o nawierzchni tłuczniowej. Zakres prac obejmował wyrównanie dróg po okresie zimowym i uzupełnienie ubytków kruszywa. Prace te wykonano na ul. B. Chrobrego, ul. Kwiatowej, ul. Łąkowej, ul. Choinkowej oraz na drogach na Osiedlu Różanym w Sobótce. Podobny zakres prac wykonano na terenie miejscowości Sulistrowiczki. Prace wykonywane były na ul. Słonecznej, ul. Kwiatowej, ul. Księżycowej, ul. Letniej, ul. Bocznej, ul. Prostej, ul. Pod Dębami, ul. Pod Lasem, ul. Prof. Michałowskiego, ul. Tęczowa oraz ul. Miodowej. W maju wykonano prace polegające na ułożeniu 120mb krawężnika drogowego betonowego wzdłuż jezdni drogi gminnej, tj ul. Leśnej w Sobótce. W trakcie prac równolegle do krawężnika wykonano chodnik tłuczniowy oraz utwardzono uszkodzone pobocze wzdłuż ul. Leśnej. Zadanie to miało na

celu zabezpieczenie nieruchomości przyległych do drogi przed ich zalewaniem wodą opadową od strony lasu. Ponadto w trakcie roku wykonano remonty gminnych dróg tłuczniowych: ul. Szkolna w Sulistrowicach; ul. Kwiatowa w Przemilowie; droga gminna – działki nr 500/4 i 527/1 w Strzegomianach; ul. Zbożowa w Księginiach Małych; ul. Wczasowa w Strzegomianach; ul. Różana w Sulistrowiczkach. W czerwcu gmina wykonała dwa zjazdy z masy mineralno asfaltowej z ul. Osiedle Browarniane na ul. Różaną i ul. Chabrową w Sobótce. W lipcu gmina wykonała dwa zjazdy z masy mineralno asfaltowej z ul. Polnej na ul. Kwiatową i ul. Łąkową w Sobótce. Ponadto, w październiku 2017 r. zakończył się remont drogi gminnej – ul. Bolesława Chrobrego w Sobótce. Wyremontowany odcinek drogi ma długość 280 mb, a jezdnia posiada szerokość 5,0 m. W ramach remontu wykonano nową konstrukcję drogi, krawężniki, ściek przykrawężnikowy z kostki betonowej, kratki ściekowe, odcinek kanalizacji deszczowej o długości 190 mb, zjazdy i podejścia z kostki brukowej oraz nawierzchnię jezdni z masy mineralno asfaltowej. Wykonawcą remontu drogi była firma EURO-VIA POLSKA S.A. a kanalizację deszczową wykonał ZGKiM „Śleża” w Sobótce. Wartość całej inwestycji to 500.000 zł. Na zadanie to gmina otrzyma dofinansowanie z MSWiA na usuwanie skutków powodzi z 2013 r. w kwocie 232.000 zł. W grudniu 2017 r. planowane jest także zakończenie

zadania polegającego na budowie chodnika przy drodze powiatowej nr 2075D – ul. Adama Mickiewicza w Sobótce. Zadanie realizowane jest przez Gminę Sobótka wspólnie z Powiatem Wrocławskim w ramach programu „Bezpieczna Droga”. Koszt inwestycji to 461.000 zł. Wykonawcą jest firma J.L. TOBI Sp. z o.o. ze Strzelina. W ramach inwestycji wykonany zostanie chodnik na odcinku od ul. W. Broniewskiego do ul. K.K. Baczyńskiego. Zakres prac obejmuje budowę chodnika o łącznej długości 447,20 m i szerokości 2,0 m oraz wykonanie zjazdów, oraz oczyszczenie i umocnienie płytami betonowymi typu MEBA rowu przydrożnego. W 2017 r. na zlecenie Gminy Sobótka wykonana została także kompleksowa dokumentacja projektowa remontu dróg gminnych: ul. Marii Skłodowskiej-Curie i ul. Romana Zmorskiego w Sobótce. Aktualnie Gmina posiada pełną dokumentację i pozwolenia na realizację tej inwestycji. Szacowany koszt inwestycji wynosi ok. 9 milionów złotych. Projekt zakłada wykonanie nowej konstrukcji drogi na jej całej długości (prawie 2 km) oraz remont chodników i zjazdów na przyległe nieruchomości i drogi z którymi krzyżują się remontowane ulice. W roku 2018 gmina podejmie działania mające na celu pozyskanie dofinansowania na realizację tej inwestycji oraz rozmowy z miejscowymi zakładami na temat ich partycypacji w kosztach tego zadania. Koszt dokumentacji projektowej to 39.360,00 zł.

Ulica Chrobrego w Sobótce

Ulica Mickiewicza w Sobótce

Ulica Mickiewicza w Sobótce

DOM KULTURY

Remont, a w zasadzie przebudowa obiektu Śląskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji, który położony jest przy ul. Chopina 25 w Sobótce rozpoczął się we wrześniu 2017 r. Aktualnie trwają prace ogólnobudowlane i instalacyjne. Dotychczas wykonane zostały rozbiórki oraz prace związane z przygotowaniem podłoża pod okładziny podłóg. Zdarta została stara farba ze ścian wewnętrznych. Wykonane zostało wzmocnienie stropu nad pierwszym piętrzem budynku sali widowiskowej. Wstawione zostały drzwi zewnętrzne budynku. Kończą się prace związane z wykonaniem elewacji zewnętrznej budynku. Trwają prace tynkarskie, stawiane są ścianki działowe oraz wykonywane są instalacje sanitarne i elektryczne wewnątrz budynku. Rozpoczęły się roboty wykończeniowe w toaletach. W ramach inwestycji polegającej na przebudowie budynku ŚOKSIR, ma powstać Regionalne Centrum Kultury Słowińskiej, w którym mieścić się będzie sala widowiskowa wyposażona w technologię sceniczną, oświetlenie sceniczne, nagłośnienie i system projekcji kinowej. Koszt inwestycji to ponad 7 mln zł. Zadanie dofinansowane zostało ze środków pomocowych Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego.

Termomodernizacja

Gmina Sobótka rozpoczęła inwestycję polegającą na poprawie charakterystyki energetycznej budynków należących do zasobu komunalnego. Inwestycja polega na kompleksowej termomodernizacji pięciu obiektów położonych przy ul. Jakuba 5, Jakuba 26 a, Jakuba 56, Jakuba 58 oraz ul. Kościuszki 57. W ramach modernizacji wykonane zostaną roboty budowlane polegające m.in. na ociepleniu elewacji, wymianie i ociepleniu pokryć dachowych, wymianie źródeł ciepła na piece gazowe, zamontowane zostaną kolektory słoneczne. Aktualnie trwa remont dachu w budynku przy ul. Jakuba 5. Całkowity koszt inwestycji to ponad 2,5 mln zł. Zadanie dofinansowane zostało ze środków pomocowych Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego.

Zapora

W czerwcu 2017 r. zakończony został remont zapory ziemnej w Sulistrowicach. W trakcie którego wykonano między innymi nową nawierzchnię drogi na koronie zapory, uszczelniony został ekran żelbetowy na skarpie odwodnej, wyremontowano wieżę przelewową, sztolnię, wymieniono upust denny. Odtworzono brukowany

odcinek potoku Sulistrowickiego poniżej zapory, udrożniono sieć piezometrów, odtworzono repery, odmulono dno zbiornika. Aktualnie zbiornik zapełnił się już wodą. Koszt całej inwestycji wyniósł ponad 2 mln zł. Na realizację niniejszego zadania Gmina Sobótka uzyskała dofinansowanie oraz pożyczkę z środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

Inwestycje dla wsi

W 2017 r. wykonany został plac manewrowy z warstw tłuczniowych, wraz z podbudową stabilizowaną cementem przy nowo powstającej remizie strażackiej z funkcją świetlicy wiejskiej w Księginicach Małych. W ramach Programu Odnowa Dolnośląskiej Wsi wykonano ocieplenie poddasza w świetlicy wiejskiej w Świątnikach oraz zakupiono materiały budowlane na remont świetlicy wiejskiej w Rogowie Sobóckim. Ponadto w 2017 r. opracowana została dokumentacja projektowa na społeczne i turystyczne zagospodarowanie skweru im. St. Dunajewskiego przy ul. Strzelców w Sobótce.

KANALIZACJA

W 2017 roku wykonano kilka odcinków sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Np. budowa kanalizacji sanitarnej w Mirosławicach. W roku bieżącym za kwotę 50 tys. zł została zakupiona i zamontowana przepompownia ścieków zlokalizowana w ul. Krótkiej oraz zostało wykonane uzbrojenie energetyczne dla 3 pompowni ścieków (w Michałowicach przy ul. Mirosławickiej oraz w Mirosławicach przy ul. Przysiółkowej i Krótkiej) tak aby po zamontowaniu liczników energetycznych przez Tauron możliwe było uruchomienie pierwszego odcinka sieci kanalizacyjnej, który umożliwi odbiór ścieków z dawnego przysiółka Mirosławiczki. Wykonawcą jest ZGKiM „Ślęża”. Rozpoczęto także budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Będkowie, Księginice Małe i Przemilów. Prace zostały zapoczątkowane w miejscowości Przemilów w ul. Wiosennej, ponieważ droga ta jest przewidziana do remontu w ramach promesy na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. W ramach kwoty 170 tys. zł został wykonany odcinek sieci kanalizacyjnej od ul. Turystycznej do ul. Letniej wraz z przykanalikami.

W latach kolejnych prace będą kontynuowane. Wykonawcą jest ZGKiM „Ślęża”. Kolejnym zadaniem jest racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej w mieście Sobótka. W jej ramach w roku bieżącym dokończona została dokumentacja projektowa na zadanie rozdziału kanalizacji ogólnospławnej w mieście Sobótka, m.in. na ul. Świdnickiej, Chopina, Wrocławskiej czy al. św. Anny. Ponadto w ramach projektu, na który złożono wniosek o dofinansowanie w ramach programu RPO WD ZITWroF, wykonana zostanie sieć na dwóch osiedlach dotychczas nieskanalizowanych, tj. ul. Modrzewiowej, Świerkowej i Leśnej oraz ul. Dworcowej, Poprzecznej i Złotej w Sobótce. Realizacja tych inwestycji nastąpi w latach 2018-2020. Kolejną kwestią była budowa kanalizacji deszczowej w mieście Sobótka. W roku bieżącym został wykonany program funkcjonalno-użytkowy dla budowy sieci kanalizacji deszczowej na terenie dwóch osiedli w Sobótce, tj. ul. Różanej, Makowej, Chabrowej i Liliowej oraz Dworcowej, Poprzecznej i Złotej. Gmina w kolejnych latach będzie starała się uzyskać dofinansowanie na reali-

zację przedmiotowego zadania. W roku bieżącym wykonano sieć kanalizacji deszczowej w ul. Chrobrego w Sobótce. Przedmiotowa inwestycja była związana z remontem drogi, na którą Gmina uzyskała promesę w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych. Dzięki wykonanej sieci możliwe było wykonanie odwodnienia drogi. Koszt realizacji wyniósł: 50 500 zł. Wykonawcą był ZGKiM „Ślęża”. Następną sprawą to remont sieci wodociągowej w ul. M. Skłodowskiej-Curie i R. Zmorskiego. W ramach przedmiotowej inwestycji realizowana jest wymiana zniszczonego stalowego odcinka sieci wodociągowej o średnicy 100 mm w ul. Skłodowskiej i Zmorskiego, pomiędzy ul. Świdnicką a Torową w Strzeblowie. Parametry nowego wodociągu to: materiał – PEHD, średnica – 110 mm. Przedmiotowy remont realizowany jest z uwagi na coraz większą awaryjność sieci na tym odcinku oraz z uwagi na planowany remont drogi na odcinku od Garncarska do ul. Świdnickiej. Koszt realizacji tego remontu to: 170 tys. zł. Wykonawcą jest ZGKiM „Ślęża”.

JAKI BĘDZIE KOLEJNY ROK?

Inwestycje w 2018

Główne założenia w budżecie na rok 2018, dotyczą budowy kanalizacji sanitarnej. Realizowana będzie kanalizacja w miejscowościach: Bedkowice, Ksiegnice Małe oraz Przemilów, całkowita wartość zadania to koszt ok. 10 mln zł. Kontynuowana będzie budowa kanalizacji w Mirosławicach. Rozpoczniemy również ostatni etap kanalizacji południowej części gminy – wykonany zostanie projekt kanalizacji sanitarnej obejmujący miejscowości: Michałowice, Stary Zamek, Olbrachtowice, Reków, Krysztalowice. Bardzo ważnym zadaniem będzie również dokończenie budowy Regionalnego Centrum Kultury Słowiańskiej w Sobótce polegające na przebudowie budynku Śląskiego Ośrodka Kultury i Sportu wraz z wyposażeniem scenicznym oraz kinem 3D. Kolejnym tematem inwestycyjnym będzie budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Strachów oraz budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Wojnarowice. W 2018 roku kontynuowany będzie program budowy chodników przy drogach

powiatowych. Chcemy zrealizować budowę chodnika nr 2075D w miejscowości Garncarsko wzdłuż drogi nr 2075D w ramach programu Bezpieczna Droga. Obecnie posiadamy już dokumentację projektową. Kolejnym z zadań jest program poprawy warunków mieszkaniowych w budynkach komunalnych. Zadanie to realizujemy pod hasłem Poprawa charakterystyki energetycznej budynków należących do zasobu komunalnego Gminy Sobótka. Plan na przyszły rok to kwota ok. 2,5 mln zł. Chcemy również zamknąć budynek remizy strażackiej w Ksiegnicach Małych poprzez wstawienie bram garażowych. W związku z reformą oświaty planujemy opracować także dokumentację na rozbudowę szkoły w Rogowie Sobóckim. Dbając o dochody gminy planujemy uzbroić działki budowlane gminne przy ulicy Warszawskiej w kanalizację sanitarną, sieć wodociągową oraz drogę tłuczniową. Z myślą o młodzieży z naszej gminy, w budżecie na 2018 rok znajdują się również środki w wysokości 270 tys. zł. na wybudowanie SKATEPARKU na terenie parku przy ul. Strzelców w Sobótce.

Czy inwestorzy interesują się Sobótką?

Przed wszystkim zauważyliśmy duże zainteresowanie działkami budowlanymi – mieszkaniowymi. Gmina przygotowuje w chwili obecnej miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miasta Sobótka, tym samym w przyszłym roku będziemy posiadać kilka bardzo atrakcyjnych terenów przewidzianych pod budownictwo jednorodzinne. Uruchomienie linii kolejowej 285 pozwoli w przyszłości jeszcze lepiej rozwinąć turystykę. Zależy nam bardzo na uruchomieniu przewozów również ze względów środowiskowych, ponieważ jednym z naszych atutów jest czyste powietrze. Ograniczając ruch samochodowy zadamy o naszą przyrodę.

CO WARTO OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA?

Rozmowa z Michałem Hajdukiewiczem
kierownikiem biblioteki miejskiej w Sobótce

■ **Archiwum Cyfrowe w Sobótce ma już kilka lat. I świetnie się rozwija. Co udało się Wam przez ten czas zgromadzić? Jakimi zbiorami dysponujecie?**

W 2018 r. Archiwum obchodzić będzie 5-lecie działalności. Ostatnie 3 lata to okres wzmoczonych działań i zadowalających ich efektów. Efekty te generują kolejne możliwości – m.in. nowe kontakty środowiskowe. Stawiają też wyzwania – opracowanie, systematyzację materiału, pytania o sposób wykorzystania nowych zasobów. Największy zbiór stanowią w CATL zdjęcia. Tylko w 2017 roku do listopada pozyskaliśmy z prywatnych archiwów domowych ok. 350 unikalnych zdjęć o znaczącej wartości dokumentacyjnej dot. tkanki miasta z okresu lat 20/30. oraz 50/60. W zasobach posiadamy ponadto zdigitalizowane dokumenty, druki ulotne, exlibrisy, wycinki gazet, etc. Najcenniej-

szymi materiałami są: jak na razie jedyny znany film kolorowy z Sobótki z 1942 r., fragment polisy ubezpieczeniowej z XIX w., kolekcja zdjęć niemieckiego projektanta domów, wspomnienia byłych mieszkańców, dokumenty strażackie, zdjęcia z Poznańskiego Czerwca. Stały kontakt z grupą przedwojennych mieszkańców miasta oraz zdobywane znajomości skutkują kolejnymi zapowiedziami wzbogacenia Archiwum unikatami. Zbiory mają wartość dokumentacyjną i edukacyjną. Pokazują miejsca, ludzi, sytuacje, wydarzenia, detale otoczenia na przestrzeni lat. Niektóre zdjęcia czekają na identyfikację, inne udało nam się rozszyfrować. Niektóre materiały zapełniają dotychczasowe białe plamy na mapie miasta – pokazują miejsca, które nie cieszyły się uwagą fotografów lub, których dokumentacja gdzieś przepadła. Jest wiele zdjęć zdigitalizowanych i czekających na skanowa-

nie. Są materiały poważne i anegdotyczne, jak ten o gąsiorze noszącym gazety. Nasze wpisy udostępnia Radio Wrocław. O nabytkach CATL pisała Gazeta Wrocławska. Gąsiorem spod kiosku zainteresowało się TVN. Postępuje owocna współpraca ze środowiskiem naukowym UW. Obecnie czekamy na reakcję niemieckich instytucji, do których skierowaliśmy wiadomości inicjujące podjęcie współpracy w zakresie ochrony pamięci historycznej naszego miasteczka.

■ **Jaki obraz Sobótki, jaki mieszkańców wyłania się z tych materiałów?**

Miasto, które wiele przeszło i wiele widziało, zarówno przed wojną, jak i po niej. Miasto wspólne, gdzie ludzie żyli z sobą blisko i darzyli się szacunkiem, razem spędzali czas. Miasto zbiegu dwóch narodów, ich pamiątek, które mogą obok siebie ist-

nieć, nawet jeśli pozornie niewiele z nich zostało. Wiele rzeczy zniknęło z Sobótki bezpowrotnie, na inne wciąż możemy mieć wpływ, jak choćby na estetykę posesji, świadomą wymianę okien w kamienicach czy renowację starych drzwi. Także na przeszukanie własnych albumów ze zdjęciami. Grunt to działanie, nawet w tych prostych z pozoru obszarach życia, zainteresowanie się możliwością swojego wpływu na przemianę otoczenia, wsparcie dobrej lokalnej inicjatywy. To już jest dużo. Słęża postrzegana była w źródłach m.in. jako góra parkowa, Sobótka jako miasto jej służebne. Niech staje się uroklivą górską miejscowością, gdzie nowe rozwiązania łączą się z pamiątkami przeszłości. Wbrew pozorom wiele drzwi zostało już otworzonych w zakresie poszukiwań koncepcji na miasto. Uważne czytanie historii pokazuje, które są uchylone. Było i jest tu wielu ludzi z umiejętnościami i pomysłami.

■ Jaki jest cel Archiwum? Czemu ma ono służyć?

CATL powstał dla szanowania i promowania naszej własnej historii oraz tej, której z racji miejsca jesteśmy spadkobiercami. Dla skupiania rozproszonego materiału, wiedzy i informacji – ich opracowania, systematyzacji, udostępniania w ramach przydanych przez ofiarodawców kompetencji. Ma stworzyć obraz miasta, a docelowo gminy w określonym przedziale czasu ich istnienia. Służy przede wszystkim zbieraniu materiałów z prywatnych zasobów – lepiej oddających ducha miasta. Ma wspomagać działania Muzeum, włączać się w promocję historii i wiedzy regionalnej, w nowoczesny sposób przetwarzając dostępne materiały. CATL będzie rozwijał tworzoną w Bibliotece | ŚOKSiR pracownię zbiorów regionalnych. Promujemy także przejawy działań i informacje historyczne dot. naszej okolicy.

■ Archiwum inspiruje do różnych działań m.in. do tworzenia wydawnictw, filmów. Co konkretnie udało się stworzyć?

Oprócz pracy z archiwaliami na przestrzeni kilku lat zorganizowaliśmy regionalną konferencję archiwistyczną w 2014 r., opracowaliśmy nowoczesny spot promocyjny, wspomogliśmy proces publikacji

interesującej książki regionalnej, promujemy pozostałą literaturę regionalną podczas targów książek i festynów. Organizujemy konkursy wiedzy o ciekawostkach regionu, rozwinęliśmy projekt „Historii niesamowitych” – relacji mieszkańców o osobliwościach naszego terenu, skierowaliśmy zaproszenie do współpracy z niemieckimi instytucjami kultury, nawiązaliśmy i rozwijamy współpracę z żarowskimi NGO działającymi w obszarze kultury i historii lokalnej – Fundacją „Inicjatywa B” oraz Stowarzyszeniem „Labiryntarium”. Z nimi też oraz z naszym Muzeum wdrażamy projekt „Skrzynki poczty historycznej”, która zawiśnie w Rynku. Oprowadzamy także po mieście zagranicznych gości. Są plany aktywności na 2018 r. wykraczające poza obecny profil działań, ale o nich będziemy informować na bieżąco.

■ Kto może dołączyć swoje zbiory i jak to zrobić?

Ofiarodawcą, informatorem może być osoba dorosła lub dziecko. Uczulamy

tkwi ukryta wiedza. Historia musi pracować na rzecz przyszłości.

■ Czy w zbiorach Archiwum znajdują się także opowieści świąteczne, Bożonarodzeniowe, jakieś przepisy, tradycje etc?

Archiwum działa na wielu płaszczyznach. Pewne tematy mają priorytet, inne niestety muszą poczekać. Z pewnością za jakiś czas powstanie taki konkretny zbiór. Możemy jednak przytoczyć dwie ciekawe, choć bardzo specyficzne historie o tematyce z okresu Świąt z terenu Sobótki. Pierwsza to opowieść o zakochanym i nietrzeźwym niemieckim lotniku, który wyruszył w Wigilię Świąt z wojskowego ówczesnie lotniska w Mirostawicach (Rosenborn) w stronę Świdnicy. Tam mieszkała jego dziewczyna. Prawdopodobnie z powodu zbyt dużego upojenia alkoholem pilot nie dotarł jednak do miejsca przeznaczenia i rozbił się gdzieś w polach (relacja ustna niemieckiego mieszkańca Mirostawic). Druga to opowieść o złodziejach ryb.

szczególnie osoby starsze – to Wy Państwo powinniście szczególnie zadbać o przyszłość wiedzy o tym mieście, udostępniając swoje zasoby archiwalne – mowa głównie o „rodowitych” sobótczanach. Oprócz tego należy szukać i dzielić się, nie bać się instytucji czy podmiotów powołanych do określonych zadań. Tam też pracują pasjonaci. Kiedyś spotkałem się ze stwierdzeniem, że w ramach CATL „robimy to, bo musimy” – życząc szczęścia temu komuś. My realizujemy cele i będziemy to robić dalej dla miasta i ludzi. Chcemy otwierać szafy i szuflady, bo tam

W latach 50/60. lodówki nie gościły jeszcze w każdym polskim domu, za to zimy były srogie. Wykorzystując fakt takiej aury pogodowej niektórzy mieszkańcy miasteczka wieszali za oknami na sznurkach ryby kupione na Święta w czasie ich „rzutu do sklepów”. Ryby te zwisały z okien domów, ale szybko znalazły się złodzieje, którzy przy pomocy specjalnych kijów urywali linki i porywali zdobycz, oddalając się w ciemności ulic (relacja ustna mieszkańca Sobótki).

■ Dziękuję za rozmowę.

Złote Małżeństwa

Uroczyste odznaczenie par małżeńskich z 50-letnim stażem

„Złote Małżeństwa” z terenu gminy Sobótka zostały uhonorowane **„MEDALAMI ZA DŁUGOLETNIE POŻYCIE MAŁŻEŃSKIE”**, nadanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Aktu dekoracji dokonał Pan Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka – Stanisław Dobrowolski. Medale zostały wręczone 9.

listopada br. podczas uroczystości zorganizowanej na cześć Jubilatów. Do elitarnego grona **ZŁOTYCH JUBILATÓW** wstąpili Państwo: **Jadwiga i Zdzisław Adamiec, Bernadeta i Stanisław Artymowiczowie, Józefa i Julian Bronowiccy, Jadwiga i Henryk Bujaczowie, Elżbieta i Stanisław Dziedzińscy, Leonia i Ma-**

rian Jędrzejczakowie, Genowefa i Tadeusz Laszkiewiczowie, Irena i Marian Makarscy, Wanda i Edward Pichlakowie, Bronisława i Wiktor Supernakowie, Maria i Franciszek Surga, Stanisława i Franciszek Wawrejkowie. Złotym Jubilatów życzymy kolejnych jubileuszów w zdrowiu i radości.

Fot. Archiwum UMKG

SEGREGACJA ŚMIECI?

Dla sobótczan to żaden problem

Rozmowa z Jakubem Zawadą, inspektorem ds. gospodarki komunalnej w Urzędzie Miasta i Gminy Sobótka.

■ Dlaczego warto segregować śmieci?

Składowiska odpadów w XXI w. stały się swego rodzaju archaizmem, a to dlatego że obecnie wśród odpadów komunalnych coraz większy udział mają odpady opakowaniowe, które mogą zostać zagospodarowane ponownie i poddane recyklingowi. Dlatego też coraz większa ilość składowisk zostaje zamykana, a zamiast otwierania nowych, inwestuje się w instalacje do przetwarzania odpadów. Ponadto należy pamiętać, że składowiska nie są „studniami bez dna” i ich możliwości są ograniczone, a ilość odpadów wytwarzanych przez mieszkańców rośnie wraz ze zwiększającym się poziomem konsumpcji. Dzięki ograniczeniu masy odpadów zmieszanych i zwiększaniu selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”, czyli bezpośrednio w naszych domach, dbamy o nasze środowisko i zmniejszamy koszty zbierania odpadów. Ustawa nakłada również na Gminy osiągnięcie pewnych poziomów recyklingu odpadów komunalnych, w przypadku kiedy Gminy nie będą ich osiągały nakładane są na nie kary.

■ Jakie są podstawowe kategorie odpadów?

Według prawa na terenie każdej z gmin w sposób selektywny muszą być zbierane co najmniej następujące rodzaje odpadów: tworzywa sztuczne (np. opakowania PET czy TetraPak), metale, szkło, papier i odpady ulegające biodegradacji. Na terenie gminy Sobótka zbiórka w/w frakcji odpadów jest prowadzona od 1 lipca 2013 r. Ponadto wszystkie Gminy na terenie Polski zostały zobowiązane do utworzenia samodzielnie lub wspólnie z innymi

gminami Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie mieszkańcy w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami za okazaniem dowodu tożsamości, we własnym zakresie mogą wywieźć tzw. odpady problematyczne, m.in. zużyty sprzęt RTV i AGD, odpady wielkogabarytowe (meble), gruz budowlany (do 500 kg) czy odpady biodegradowalne. Na terenie gminy Sobótka PSZOK funkcjonuje na terenie zamkniętego składowiska odpadów (droga Sobótka – Nasławice) w dni powszednie od 10 do 18 i w soboty od 9 do 15.

■ Jakie obowiązki prawo nakłada na zwykłego Kowalskiego?

Przede wszystkim właściciele nieruchomości zobowiązani są do utrzymania czystości i porządku na „swoim podwórku”. Jednym z obowiązków jest selektywna zbiórka odpadów. Na terenie gminy Sobótka istnieje obowiązek zbierania na nieruchomości następujących frakcji odpadów: odpadów zmieszanych (pojemniki na odpady we własnym zakresie mieszkańców), tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metalowe (worki lub pojemniki w kolorze żółtym), szkło bezbarwne (worki lub pojemniki w kolorze białym), szkło kolorowe (worki lub pojemniki w kolorze zielonym), papier (worki lub pojemniki w kolorze niebieskim) oraz bioodpady (worki lub pojemniki w kolorze brązowym). Ponadto właściciele nieruchomości zobligowani są do wyposażenia swoich nieruchomości w pojemniki do gromadzenia odpadów, zaś w ramach wnoszonej opłaty Gmina zapewnia jedynie worki do

selektywnej zbiórki, które przeznaczone są w szczególności dla mieszkańców domów jednorodzinnych. Ponadto na terenie całej Gminy rozstawionych jest ponad 30 gniazd do selektywnej zbiórki odpadów, które złożone są z co najmniej 4 pojemników o pojemności 1100 l, przeznaczonych do zbierania tworzyw, szkła i papieru.

■ A jakie obowiązki mają firmy?

Na terenie naszej gminy przedsiębiorstwa i inne nieruchomości niezamieszkałe nie zostały objęte systemem „gminnym” zbierania odpadów, ponieważ nie ma takiego ustawowego obowiązku. Nie oznacza to jednak, że przedsiębiorcy na terenie naszej gminy nie mają obowiązku zbierania odpadów z prowadzonych przez nich działalności. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych w celu wykonania obowiązków utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości muszą posiadać umowę na wywóz odpadów ze swojej nieruchomości z firmą, która posiada stosowne uprawnienia. Ponadto w związku z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie selektywnej zbiórki odpadów, przedsiębiorcy zobowiązani są również do pozbywania odpadów zgodnie z przepisami prawa.

■ A jeśli ktoś nie chce segregować śmieci, jakie konsekwencje poniesie?

Z jednej strony prawo nakłada na wszystkich właścicieli nieruchomości obowiązek selektywnego zbierania odpadów, a z drugiej wprowadza możliwość ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami,

która jest zróżnicowana ze względu na sposób zbierania odpadów. Innymi słowy, mieszkańcy zbierający odpady w sposób selektywny ponoszą mniejszą opłatę niż ci mieszkańcy, którzy selektywnie zbiórki nie prowadzą. Na terenie naszej gminy w roku 2017 stawki opłaty przy braku selektywnej zbiórki są o 10 zł wyższe niż dla mieszkańców selektywnie zbierających. Na rok przyszły planowane jest podniesienie stawki opłaty za odpady zmieszane do dwukrotności stawki za odpady selektywne, krok ten ma na celu „przekonać” osoby niezdecydowane do selektywnej zbiórki odpadów. Dodatkowo w najbliższym czasie prowadzona będzie weryfikacja prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów na podstawie przekazywanych wykazów, sporządzonych przez firmę zbierającą odpady na podstawie czytywalnych kodów kreskowych umieszczanych na workach z odpadami selektywnie zebranymi. W przypadku, gdy właściciele nieruchomości nie dopełnią obowiązku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi za dany miesiąc, w którym stwierdzono nieprawidłowości, zostanie naliczona na podstawie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami zgromadzonymi w sposób nieselektywny, uwzględniając deklarowaną ilość osób zamieszkałych w nieruchomości.

■ Czy w naszej Gminie segregowanie śmieci przyjęło się? Mieszkańcy chętnie segregują odpady?

Większość mieszkańców w naszej gminie jest „nauczonych” selektywnej zbiórki odpadów i można powiedzieć, że weszła ona im w krew. Zapewne jest to efekt wprowadzenia selektywnego systemu zbierania odpadów już w 2004 r., w związku z czym mieliśmy dużo czasu, żeby się do tego przyzwyczaić. W międzyczasie zaszły pewne zmiany, m.in. wprowadzenie kodów kreskowych w celu weryfikacji wywiązywania się z tego obowiązku czy zbiórka odpadów biodegradowalnych, ale nie były one rewolucyjne, w związku z czym nie przysporzyły mieszkańcom problemów. W 2016 r. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła osiągnął 38%, co stanowi 20%

więcej niż minimalne poziomy określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska.

■ Czy od nowego roku zmieniają się warunki segregacji?

Na chwilę obecną wszystko pozostaje jak dotychczas, możliwe, że w przeciągu przyszłego roku będą wprowadzane drobne zmiany w celu usprawnienia obecnego systemu, ale nie będą to na pewno zmiany rewolucyjne.

INFORMATOR SAMORZĄDOWY

WYDAWCA:
UMiG Sobótka, ul. Rynek 1, 55-050 Sobótka
Redaguje zespół

KONTAKT:
e-mail: informatorsamorzadowy@wp.pl

Wydawca zastrzega sobie prawo do redagowania artykułów oraz nie zwraca materiałów niezamówionych.

NOWE WZORY FORMULARZY PODATKOWYCH

Na sesji Rady Miejskiej w Sobótce, która odbyła się w dniu 30 października 2017 r. podjęto m. in. pakiet uchwał podatkowych, które zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2018 r. Jedną z tych uchwał jest uchwała w sprawie określenia wzorów formularzy obowiązujących w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego. Uchwalenie niniejszych wzorów formularzy wynikało z konieczności dostosowania ich do znowelizowanych przepisów prawa z zakresu podatków i opłat lokalnych. Nowelizacje ustaw podatkowych dotyczyły głównie zwolnień np.: zwolnienia dla żłobków i klubów dziecięcych, zwolnienia i wyłączenia z opodatkowania Krajowego Zasobu Nieruchomości. Nie zmieniły się jednak przepisy dotyczące wypełniania oraz składania formularzy – zgodnie z ustawą o podatkach i opłatach lokalnych:

- osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości lub od dnia zaistnienia zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania;
- osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklarację na podatek od nieruchomości na dany rok

podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku.

Wypełniając deklarację/informację podatkową warto wiedzieć m.in., iż:

- powierzchnia użytkowa budynku lub jego części to powierzchnia mierzona po wewnętrznej długości ścian na wszystkich kondygnacjach, z wyjątkiem powierzchni klatek schodowych oraz szybów dźwigowych; za kondygnację uważa się również garaże podziemne, piwnice, sutereny i poddasza użytkowe;
- powierzchnię pomieszczeń lub ich części oraz części kondygnacji o wysokości w świetle od 1,40 m do 2,20 m zalicza się do powierzchni użytkowej budynku w 50%, a jeżeli wysokość jest mniejsza niż 1,40 m, powierzchnię tę pomija się;
- wzory formularzy podatkowych dostępne są w Urzędzie Miasta i Gminy Sobótka a także na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta i Gminy Sobótka w zakładce Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta.
- formularze należy składać w sekretariacie Urzędu Miasta i Gminy Sobótka, osobiście lub pocztą, można również elektronicznie w przypadku posiadania podpisu elektronicznego.

Tomasz Miela
Kierownik Referatu Podatków i Opłat

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI W SOBÓTCE 2017

